

A close-up photograph of pink cherry blossoms on a dark branch, with a soft, out-of-focus background of more blossoms and a bright sky. The text is overlaid on the center of the image.

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun suositukset - työryhmän ehdotus

Työryhmä: Markku Koivisto, lehtori Oulun ammattikorkeakoulu, Kati Ojala, lehtori LAB –ammattikorkeakoulu, Mirka Nisula, lehtori Karelia –ammattikorkeakoulu, Jonna Niemelä, lehtori Hämeen ammattikorkeakoulu ja Asta Niinimäki, Seinäjoen ammattikorkeakoulu.

Käsitelty työvaliokunnassa 14.3. ja 8.4.2024.

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun suositusten rakenne

Suosituksissa tunnistetaan ammattitaitoa edistävän harjoitteluprosessin vaihteita: ennen harjoittelua, harjoittelun aikana ja harjoittelun jälkeen. Ammattikorkeakoulujen harjoittelujen yhdenmukaisuus tukee opiskelijan ammatillista kasvua sosiaalialan ammattilaiseksi ja varmistaa, että sosionomien (AMK) ammatillinen osaaminen on laadukasta työelämässä.

Suosituksessa tarkastellaan asioita seuraavista näkökulmista:

1. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun oppimisympäristö (harjoittelupaikka)
2. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun suorittaminen
3. Opiskelijan valmius suorittaa ammattitaitoa edistävä harjoittelu
4. Ammattikorkeakoulu ja työelämäyhteistyö

Tässä suosituksessa työelämäohjaajalla tarkoitetaan henkilöä, joka ohjaa opiskelijan harjoittelua työpaikalla.

1. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun oppimisympäristö (harjoittelupaikka)

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun osaamistavoitteiden saavuttaminen ja opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden ja ammatti-identiteetin vahvistuminen edellyttää, että harjoittelupaikka oppimisympäristönä tukee opiskelijan harjoittelun osaamistavoitteiden saavuttamista ja opiskelijan ammatillinen asiantuntijuus sekä ammatti-identiteetti vahvistuisivat.

Ennen harjoittelua

Suositus: Opiskelijan tulee suorittaa ammattitaitoa edistävät harjoittelut sellaisilla eri tehtäväkentillä, jotka sisältävät sosionomilta (AMK) edellytettävää osaamista.

Suositus: Opiskelijan tulee suorittaa vähintään yksi ammattitaitoa edistävä harjoittelu sosiaalihuollossa.

Suositus: Varhaiskasvatukseen ja sosiaalipedagogiikkaan suuntaaviin 60 opintopisteen laajuisiin opintoihin sisältyy 15 - 20 opintopisteen laajuinen ammattitaitoa edistävä harjoittelu.

2. Ammattitaitoa edistävän harjoittelun suorittaminen

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun osaamistavoitteiden saavuttaminen ja opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden ja ammatti-identiteetin vahvistuminen edellyttää opiskelijan omaa reflektointia ja palautteen saamista.

Harjoittelun aikana

Suositus: Työelämäohjaaja tukee opiskelijan tavoitteellista harjoittelua antamalla säännöllisesti ohjausta ja palautetta harjoittelun aikana.

Suositus: Työelämäohjaajaksi suositellaan sosiaalialan tai lähialan korkeakoulututkinnon suorittanutta henkilöä.

Suositus: Ammattitaitoa edistävien harjoittelujen tavoitteet perustuvat sosiaalialan ja/tai varhaiskasvatuksen kompetensseihin.

Suositus: Opiskelija voi tehdä harjoitteluja samassa organisaatiossa, mikäli harjoittelujen sisällöt ja tehtävät vastaavat ammattitaitoa edistävän harjoittelun kompetenssipohjaisia osaamistavoitteita.

3. Opiskelijan valmius suorittaa ammattitaitoa edistävä harjoittelu

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun osaamistavoitteiden saavuttaminen ja opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden ja ammatti-identiteetin vahvistuminen edellyttää, että opiskelija on suorittanut ennen harjoittelun aloittamista hyväksytysti riittävästi perus- ja ammattiopintoja.

Ennen harjoittelua

Suositus: Opiskelijaa ohjataan tunnistamaan hänen aiempaa osaamistaan, omia voimavaroja, vahvuuksia ja kehittämistarpeita. Opiskelija on perehtynyt ja perehdytetty ammattitaitoa edistävän harjoittelun suorittamista varten.

Suositus: Opiskelija on suorittanut ennen harjoittelun aloittamista hyväksytysti riittävät teoreettiset opinnot, joita ammattitaitoa edistävän harjoittelun osaamistavoitteiden saavuttaminen edellyttää. Harjoittelua edeltävät aiemmat tutkintoon sisältyvät ammattitaitoa edistävät harjoittelut tulee olla suoritettuina hyväksytysti ennen seuraavan harjoittelun aloittamista.

Suositus: Ammattikorkeakoulukohtaisesti laaditaan linjaukset ammattitaitoa edistävän harjoittelun osaamisen tunnistamiseen ja opinnollistamiseen.

Harjoittelun aikana

Suositus: Opiskelijan tavoitteellisen harjoittelun eteneminen edellyttää, että opiskelija saa riittävästi tukea, ohjausta ja palautetta ammattikorkeakoulun ammattitaitoa edistävän harjoittelun ohjaavalta opettajalta ja työelämäohjaajalta.

Suositus: Opiskelijan ammattitaitoa edistävän harjoittelun tulee olla kestoaltaan riittävän pitkä harjoittelun osaamistavoitteiden saavuttamiseksi.

Harjoittelun jälkeen

Suositus: Opiskelija tulee saada ammatillisesta työskentelystään ja kehittymisestään monipuolista palautetta harjoittelun ohjaavalta opettajalta ja työelämäohjaajalta.

4. Ammattikorkeakoulu ja työelämäyhteistyö

Ammattitaitoa edistävän harjoittelun osaamistavoitteiden saavuttaminen ja opiskelijan ammatillisen asiantuntijuuden ja ammatti-identiteetin vahvistuminen edellyttää ammattikorkeakoulun ja työelämän edustajien yhteistyötä. Yhteistyön tavoitteena on:

A) edistää harjoittelupaikkojen saatavuutta (määrällinen)

B) kehittää tavoitteellisten harjoittelujen toteuttamisen mahdollisuuksia (laadullinen)

C) mahdollistaa opiskelijoiden yhdenvertainen harjoittelujen suorittaminen

Suositus: Ammattikorkeakoulun tehtävänä on varmistaa opiskelijan riittävä osaaminen ammattitaitoa edistävä harjoittelun suorittamiseksi.

Suositus: Työelämäyhteistyöllä varmistetaan opiskelijoiden ammattitaitoa edistävien harjoittelujen osaamistavoitteita ja ammatillista kehittymistä vastaavat edellytykset.